

25. mart 2024.

smotra kulture, mladosti, poleta i snage za početak sajamske sezone

Martovske priredbe – 28. međunarodna izložba umetnosti „Art Expo“, 19. međunarodni sajam obrazovanja „Putokazi“, Dani Laze Kostića i prvi Sajam gejminga „NS Gaming Week“, ispunili dane sadržajima posvećenim umetnosti, kulturi, obrazovanju, literaturi i gejmingu.

Zadovoljni i posetioci i izlagači koji kažu da je ove godine onih koji su prošli kroz kapije Novosadskog sajma, bilo više nego lane.

28. međunarodna izložba umetnosti „Art Expo“

Izložba umetnosti „Art Expo“ je održana od 18. do 25. marta u Auli Novosadskog sajma. Manifestacija tradicionalno promovise stvaraoce primenjene umetnosti, okuplja umetnike, galerije i pojedince, uz tematske postavke, rukotvorine, antikvitete. Priliku da se predstave imali su akademski, edukovani i samouki slikari.

Pred posetiocima su pored slika, ikona, akvarela, skulptura, ručno rađenog nakita, umetničkih radova nastalih od materijala iz prirode kojima je data nova namena, igračkaka, dragog kamenja, minerala, korala... bile dve tematske postavke; Izložba skulptura i videa pod nazivom „Figura: Ljudi“. Predstavila je 10 umetnika, (Goran Despotovski, Marko Crnobrnja, Maja Rakočević Cvijanov, Zdravko Joksimović, Aleksandar Stanojević, Milorad Mića Stajčić, Nataša Teofilović, Dušan Todorović, Dunja Trutin, Dragan Vojvodić), među kojima je i dobitnik Nagrade „Sava Šumanović“.

Nagrada „Sava Šumanović“ Zdravku Joksimoviću

Po otvaranju Izložbe umetnost „Art Expo“, član Gradskog veća za kulturu, Dalibor Rožić i generalni direktor Novosadskog sajma, Nikola Lovrić uručili su priznanje „Sava Šumanović“, nagradu koja se dodeljuje za domete u likovnoj umetnosti Zdravku Joksimoviću vajar u Beogradu.

Žiri koji je ove godine odlučivao o dodeli Nagrade „Sava Šumanović“ radio je u sastavu: Svetlana Mladenov, istoričarka umetnosti iz Novog Sada, Vesna Latinović, galeristkinja iz Novog Sada i Sava Stepanov likovni kritičar iz Novog Sada (predsednik žirija).

Odluku o dodeli nagrade doneli su na sastanku koji je održan 12. marta u prostorijama Galerije „Bel Art“ u Novom Sadu. U obrazloženju između ostalog piše: „Neposredan povod da se vajar Zdravku Joksimoviću dodeli Nagrada „Sava Šumanović“ za likovnu umetnost bile su dve njegove nedavne samostalne izložbe u galeriji X vitamin i u Muzeju Zepter u Beogradu.

Na svojoj jubilarnoj pedesetoj samostalnoj izložbi u Muzeju Cepter u Beogradu, koja je još u toku, Joksimović sličnim načinom varijacija razmatra slikarsko delo Bore Iljovskog, umetnika kojeg duboko poštuje. Inspirisiran slikarstvom vajar Joksimović gradi autentične reljefne skulpture jednostavnih svedenih formi ponovo primenjujući metod sintetisanja najrazličitijih materijala (metala, gume, aluminijuma, grafita, bakra, kože i drveta). Sve to rezultira kompaktnim plastičkim ostvarenjima iz kojih se emituju jasne estetske i etičke poruke. Zbog svega toga, članovi Žirija za dodelu Nagrade „Sava Šumanović“ uvereni su da je zbog svog četiri i po decenije aktivnog prisustva na umetničkoj sceni, zbog ostvarenih visokih dometa, zbog svojih izuzetnih i specifičnih umetničkih ostvarenja kojima je posvećen u aktuelnom trenutku, baš kao i zbog svog ukupnog doprinosa našoj umetnosti - Zdravko Joksimović dostojan nagrade koja nosi ime Save Šumanovića, jednog od najznačajnijih slikara u celokupnoj istoriji srpske umetnosti.“

Povodom 530 godina od štampanja Oktoiha Prvoglasnika posetioci su mogli da vide Izložbu „Crnogorsko ćirilsko štamparstvo XV i XVI vijeka - Crnojevića štamparija - Štamparija Božidara Vukovića Podgoričanina“.

Kuriozitet Izložbe umetnosti bio je ćemer – nekoliko eksponata – ukrasnih elemenata ženske crnogorske narodne nošnje. Organizator izložbe je bilo Udruženju Crnogoraca Novog Sada.

Održani su i Sveslovenski dani kulture.

Izlagači, oni koji dolaze godinama, ali i oni koji su prvi put nastupili na Izložbi, kažu da su imali odlične uslove da se predstave - štandovi su im bili vidljivi i osvetljeni zbog pozicije u Auli, da su ostvarili nove kontakte, i da su zadovoljni i prodajom. Utisak svih je da je posetilaca bilo više nego prethodne godine, te su dolazak najavili i za 2025. godinu.

19. međunarodni sajam obrazovanja „Putokazi“

Međunarodni sajam obrazovanja „Putokazi“ priređen je od 21. do 23. marta, u Hali „Master“ Novosadskog sajma. Okupio je obrazovne institucije - državne i privatne, koje su ponudile više od 500 obrazovnih profila i predstavile srednje, više i visoko školstvo u našoj zemlji, uz informacije o nastavku školovanja u srednjim školama i fakultetima u inostranstvu - u Slovačkoj, Crnoj Gori, BiH, SAD. Posetiocima je ponudu o nastavku školovanja predstavila i Ambasada Kanade.

Nastupili su i Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo odbrane, pokrajinski sekretarijati... Održani su paneli o aktuelnim dešavanjima u osnovnom i srednjem obrazovanju.

Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine - nacionalne zajednice, je ove godine obezbedio 2.000.000 dinara i namenio ih školama koje su se prijavile za organizovani dolazak na Sajam obrazovanja. Tako je omogućen dolazak učenika srednjih škola iz cele Vojvodine.

Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje je iskoristio priliku i da predstavi nekoliko projekata kao što su Andrevlje i kviz „Koliko se poznajemo?“, kao i da promoviše takmičenje Svetske olimpijade robotike. Sekretarijat je ugostio i predstavnike Republičkog pedagoškog zavoda Republike Srpske, a u saradnji sa Pedagoškim zavodom Vojvodine vreme je posvećeno i zaštiti dece od nasilja na internetu.

Neke škole su prikazale primere dobre prakse, a posebno su organizovani interaktivni sadržaji za posetioce na zajedničkom štandu Univerziteta u Novom Sadu i fakulteta – radionice, društvene igre, demonstracije...

Radionice su se bavile temama kao što su: Pripremljeni na sve: o katastrofama i vanrednim situacijama, Saznaj kako učiš, nemoj da se mučiš, Zemljište i biljke (radionice i kvizovi), Virtuelna i proširena realnost u Grafičkom inženjerstvu i dizajnu, Zanimljiva ekonomija, Zelena moda - Green je IN (posvećena između ostalog održivim tekstilnim materijalima... Za radoznale đake prirodne nauke su lake (radionica je bila namenjena učenicima osnovnih i srednjih škola, sa namerom da posluži kao osnova u razumevanju zakona fizike na jednostavan način), Hranom do zdravlja – (cilj radionice je bio da upozna posetioce Sajma obrazovanja sa osnovnim istinama i zabudama, a koje se odnose na pravilnu ishranu)...

Održane su i brojne demonstracije - Zaštita životne sredine u VR okruženju, Demonstracija studije slučaja primenom Microsoft HoloLens, Demonstracija rada 3D skenera, Kakav je kvalitet vazduha koji udišemo?, Demonstracija merenja kvaliteta vazduha životne i radne sredine primenom low-cost senzora, Demonstracija rada totalne stanice i izrade 3D modela...

Govorilo se o tome „Kako Zemlja menja svoju klimu“, o Čistoj životnoj sredini- održivoj budućnosti, dualnom obrazovanju... Promovisane su društvene igre kao što je „Arena civilizacija“- rezultat rada studenata na projektu koji treba da pokaže primenjena znanja iz istorije u kontekstu promocije istorijske nauke i igrice: Koje reči smo preuzeli iz nemačkog?.

Posetioci Sajma bili su u prilici da rešavaju probleme vezane za hemiju kroz digitalni „Escape room“.

Organizovano je i nekoliko kvizova znanja – „Kviz znanja i izrada maketa i modeliranje 3D objekata u građevinarstvu“, „Kviz znanja u vidu *code snippet-a* za maturante“, „Koliko dobro poznaješ Nemačku, Austriju i Švajcarsku?“.

Pokrajinski sekretarijat za urbanizam i zaštitu životne sredine se posvetio „Iskustvima i izazovima tokom 15 godina trajanja programa za čistije i zelenije škole u Vojvodini“. Predstavljeni su i novi studijski programi, kao što je Bioinformatika na PMF-u.

Aktivnosti su organizovali fakulteti Univerziteta u Novom Sadu, osnovne i srednje škole u Sečnju, Subotici, Zrenjaninu, Banatskom Karađorđevu, Vršcu, PU u Srbobranu, Pokrajinski sekretarijat za urbanizam i zaštitu životne sredine, Republički pedagoški zavod Republike Srpske...

Na Sajmu obrazovanja „Putokazi“ predstavilo se i Udruženje naučnica Srbije „Srna“ kroz tematski program pod nazivom „Male naučne igraonice“. Učenice i učenici osnovnih i srednjih škola imali su mogućnost da na kreativan način prikažu kako koristiti recikliranih materijal i otpad za stvaranje elektroda, eksperimentišu sa molekulima iz hrane koristeći epruvete i drugi hemijski pribor kao neobične alate....Posebna atrakcija za sve radoznale bilo je da probaju nešto novo, kao što su jestivi insekti.

U susret Sajmu obrazovanja, stručna komisija Novosadskog sajma ocenjivala je kvalitet vaspitno-obrazovnih ustanova i najboljima uručila priznanja.

Potvrđen kvalitet vaspitno-obrazovnih ustanova

Stručna komisija Novosadskog sajma je u susret Sajmu obrazovanja „Putokazi“ ocenjivala kvalitet vaspitno-obrazovnih ustanova.

Univerzitet Privredna akademija u Novom Sadu, nagrađen je Peharom Novosadskog sajma, ali je i nosilac titule Šampiona kvaliteta na 19. međunarodnom sajmu obrazovanja „Putokazi“.

Pehare Novosadskog sajma osvojili su i PU "Playroom", Novi Sad, Tehnička škola „Ivan Sarić“, Subotica, PU „Naše dete“, Šabac, Javna predškolska ustanova „Bambi“, Tivat, Crna Gora, International Kindergarten „Maša“, Podgorica, Crna Gora, United Kids International Montenegro, Podgorica, Crna Gora.

U Kongresnom centru „Master“ uručena su i počasna priznanja za podršku 19. međunarodnom sajmu obrazovanja „Putokazi“ - Ministarstvu prosvete Republike Srbije, Pokrajinskom sekretarijatu za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice, Pokrajinskom sekretarijatu za visoko obrazovanje i naučnoistraživačku delatnost, Gradskoj upravi za obrazovanje Grada Novog Sada.

Uručene su i povelje, plakete, diplome sa posebnim priznanjem, kao i brojne medalje.

Trenažni bicikl ide u Ruski Krstur

Novosadski sajam je i ove godine obezbedio darove u Poklon-igri za posetioce Sajma obrazovanja „Putokazi“ - trenažni bicikl i 5 puta po 30 ulaznica za Muzej iluzija u Beogradu.

Poklon-igra je bila namenjena učenicima osnovnih i srednjih škola koji su u organizovanim dolascima posetili Sajam obrazovanja. Uslov je bio da nastavnik(ca)/profesor(ica) za svako odeljenje pojedinačano, popuni kupon za učestvovanje u Poklon-igri i ubaci u kutiju, koja se nalazila na štandu Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, propise, upravu, nacionalne manjine – nacionalne zajednice, u Hali „Master“.

Od ubačenih 141 kupona izvučeno je šest, među kojima je najviše sreće imala Osnovna i srednja škola „Petro Kuzmjak“, u Ruskom Krsturu, za koju je odeljenje III-1, osvojilo trenažni bicikl.

Dobitnici ulaznica za Muzej iluzija u Beogradu su:

Gimnazija „Mihajlo Pupin“, Kovačica, odeljenje IV-3

Gimnazija „Mihajlo Pupin“, Kovačica, odeljenje III-3

Srednja škola, Novi Bečej, prvi razred (Gimnazija)

Hemijsko-prehrambena srednja škola, Čoka, odeljenje II-4

SSŠ „Branko Radičević“, Ruma, odeljenje IV-P (pravno-poslovni tehničar).

Dani Laze Kostića

Manifestacija „Dani Laze Kostića“ priređena je u Auli Novosadskog sajma, paralelno sa Sajmom obrazovanja od 21. do 23. marta. Programi su bili prilagođeni i temama bliskim mlađoj populaciji. Govorilo se o školskoj lektiri, kao i o tome šta i koliko mladi čitaju.

Teme su bile i jubileji - dva veka od rođenja Branka Radičevića, sto godina od rođenja Aleksandra Tišme, dva veka izdavanja „Letopisa Matice srpske“...

Govorilo se i o ljubavi Laze Kostića i Lenke Dundžerski, vezi Laze Kostića i J. J. Zmaja, Užicu - aktuelnoj Srpskoj prestonici kulture, antologiji i antologičarima, veku od preseljenja Srba iz Mađarske. Bilo je tu i portreta

pisaca – prošlogodišnje dobitnice Nagrade „Laza Kostić“ Maje Trifunović, Aleksandra Đurovića, Gorana Kojadinovića...

Jedna od tema je bio i doprinos Evropske prestonice kulture književnoj sceni Novog Sada i šire, o kojem je govorio prof. dr Vladimir Gvozden. Po njegovim rečima otvaranjem kulturnih stanica u Novom Sadu stvoreni su novi prostori za autentične i pristupačne kulturno-umetničke sadržaje.

„Dani Laze Kostića“ prepoznatljivi su i po istoimenoj nagradi Novosadskog sajma, koja se dodeljuje za najbolje književno delo, u svim žanrovima.

Nagrada „Laza Kostić“ Nenadu Šaponji

Ovogodišnji dobitnik Nagrade „Laza Kostić“ je Nenad Šaponja koji je priznanje dobio za pesničku zbirku „Psihologija gravitacije“, u izdanju novosadskog Prometeja.

Pored Nagrade „Laza Kostić“ uručene su i Nagrada za najbolju knjigu u oblasti književnosti za decu, Nagrada za izdavački poduhvat godine, kao i dve Specijalne nagrade.

Nagradu za najbolju knjigu u oblasti književnosti za decu osvojila je Gordana Timotijević za knjigu „Putovanja puža Maksimilijana“, koju je objavila čačanska Izdavačka kuća Pčelica. Nagrada za izdavački poduhvat godine dodeljena je Sabranim delima Borislava Mihajlovića Mihiza, objavljenim u izdanju Matice srpske u Novom Sadu, Univerzitetske biblioteke „Svetozar Marković“ u Beogradu i Srpske čitaonice u Irigu.

Specijalnu nagradu dobilo je 10. kolo Edicije SRBIJA 1914-1918, u izdanju novosadskog Prometeja i Radio-televizije Srbije u Beogradu. Istim priznanjem nagrađena su i „Književnoistorijska i esejistička dela Milorada Pavića“, tomovi 1-3, u izdanju Kulturnog centra Vojvodine „Miloš Crnjanski“, u Novom Sadu i Narodne biblioteke Srbije u Beogradu.

Žiri je radio u sastavu Milica Vučković i Goran Ibrajter, članovi i Vladimir Gvozden, predsednik. Priznanja su uručili Boris Nadlukač, izvršni direktor za sajamsku delatnost, Vladimir Gvozden i Goran Ibrajter. Ove godine mogla su da konkurišu sva dela domaćih autora objavljena od marta 2023. do 2024. godine.

Sajam gejminga „NS Gaming Week“

Prvi Sajam gejminga – „NS Gaming Week“ održan je u Hali „Master“ od 21. do 23. marta, a u saradnji sa Games.Con.

Bio je idealna prilika da se pogledaju svi noviteti iz gejming industrije, isprobaju neke nove igre, ali i sretnu i upoznaju ljudi iz tih industrija.

Ljubitelji video igara, serija, filmova i svega onog što čini POP kulturu, na Sajmu gejminga su se zabavili kroz društvene igre i kvizove, Treasure Hunt, eSport games turnire, Cosplay takmičenje...

Prvi put je uživo održana Konferencija Play!Con na kojoj su priređeni intervjui i četiri predavanja sa istaknuti ličnostima domaće gejming scene. Učestvovali su Jovan Vesić - Moonburnt Studio, Emotion Spark, Sava Minić - Nordeus, Aleksej Krpan - Bohemian Pulp, Sensible Shouting, Aleksa Jeremić - Shosha Games. Oni su razgovarali o svojim projektima, ali i generalno o temama u vezi sa gejming industrijom.

U tri dana festivala učesnici su imali priliku da pokažu svoje veštine na eSports turnirima: E-Football FC 24, League Of Legends, Playcon spring, turnir Mortal Kombat 1 na PS Areni, Counter Strike 2, a održano je i Cosplay takmičenje. Na pojedinim štandovima deljeni su pokloni.

Organizatori su zadovoljni posetom i već su najavili novi nastup na Novosadskom sajmu najkasnije u aprilu sledeće godine.

Održan prvi ovogodišnji Sajam zapošljavanja

U četvrtak, 21. marta, na Novosadskom sajmu je održan prvi ovogodišnji Sajam zapošljavanja u organizaciji Nacionalne službe za zapošljavanje, Filijala Novi Sad i Grada Novog Sada.

Nezaposlenim Novosađanima više od 470 radnih mesta u oblasti proizvodnje, trgovine, građevine, turizma i administracije je ponudilo 55 kompanija, a najviše šanse da pronađu posao imali su operateri u proizvodnji, trgovci, komercijalisti, šivači, magacioneri i pekari, ali i pravnici, tehnolozi, veterinari, ekonomisti i drugi.

Podaci sa prethodnih sajмова pokazuju da se u roku od šest meseci nakon održanog sajma zaposli svako četvrto nezaposleno lice koje je posetilo sajam. Pored toga, sa skoro 220 miliona dinara predviđenih Akcionim planom zapošljavanja za 2024. godinu, Novi Sad ostaje lider u Srbiji po visini sredstava koje izdvaja za programe zapošljavanja.

- Nacionalna služba za zapošljavanje će nastaviti da razvija i unapređuje ovakve manifestacije jer su se pokazale veoma efikasnim. Nakon dva prošlogodišnja sajma zapošljavanja u Novom Sadu, posao je ubrzo pronašlo oko 900 posetilaca- rekao je direktor Nacionalne službe za zapošljavanje, Zoran Martinović. On je istakao da je veoma važno edukovati učenike tokom obrazovnog procesa kako bi se usmerili na oblasti rada koje su tražene na tržištu i u kojima će lakše pronaći posao. Podsetio je da im u tome pomaže i Nacionalna služba za zapošljavanje u okviru usluga profesionalne orijentacije.

Danima umetnosti, kulture, obrazovanja i gejminga podrška su bili:

**Ministarstvo prosvete,
Pokrajinski sekretarijat za visoko obrazovanje i naučnoistraživačku delatnost,
Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice
Grad Novi Sad,
Gradska uprava za obrazovanje i
Gradska uprava za kulturu.**

Sponzor jubileja Novosadskog sajma je Telekom Srbija.